

Decyzja nr 3/2025
Rady Dyscypliny Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach
z dnia 11 grudnia 2025 r.

o odmowie nadania Pani dr Annie Juchnowicz stopnia doktora habilitowanego sztuki w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie artystycznej sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki

§ 1

W wyniku tajnego głosowania Rada Dyscypliny Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach działając na podstawie art. 178 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 221 ust. 12 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm., zwanej dalej PSWiN) oraz § 9 ust. 5-8 załącznika nr 1 do uchwały nr 18/2021 Senatu Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach z dnia 28 czerwca 2021 r. w sprawie zasad i trybu postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach (z późn. zm., zw. dalej uchwałą) biorąc pod uwagę pełną dokumentację przedmiotowej sprawy, w szczególności recenzje oraz uchwałę komisji habilitacyjnej z dnia 29 października 2025 r. zawierającą negatywną opinię w sprawie nadania Pani dr Annie Juchnowicz stopnia doktora habilitowanego sztuki (7 głosów za odmową nadania, 0 przeciw odmowie, 0 wstrzymujących się), odmawia nadania Pani dr Annie Juchnowicz stopnia doktora habilitowanego sztuki w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie artystycznej: sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki (10 głosów za odmową, 0 przeciw odmowie, 0 wstrzymujących się).

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 178 ust. 1 pkt 1 PSWiN stopień naukowy albo stopień w zakresie sztuki nadaje w uczelni, w drodze decyzji administracyjnej, senat lub inny organ uczelni, o którym mowa w art. 28 ust. 4 PSWiN.

W Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach prowadzone są postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dla kandydatów ubiegających się o uzyskanie stopnia doktora habilitowanego sztuki, w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie artystycznej sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki. Stopień doktora habilitowanego sztuki nadawany jest przez Radę Dyscypliny Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach.

W myśl art. 219 ust. 1 PSWiN Stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

- 1) posiada stopień doktora;
- 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:
 - a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub
 - b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub
 - c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;
- 3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Stosownie do art. 221 ust. 9 i 9 c PSWiN komisja habilitacyjna przeprowadza kolokwium habilitacyjne w zakresie osiągnięć naukowych lub artystycznych osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego. Kolokwium habilitacyjnego nie przeprowadza się, jeżeli co najmniej 2 recenzje są negatywne.

Zgodnie z § 7 ust. 6 uchwały komisja habilitacyjna obraduje w obecności co najmniej 6 członków komisji (w tym w obecności przewodniczącego i sekretarza). Zgodnie z art. 221 ust. 10 PSWiN komisja habilitacyjna, w głosowaniu jawnym, podejmuje uchwałę zawierającą opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego. Na wniosek osoby ubiegającej się o stopień komisja podejmuje uchwałę w głosowaniu tajnym. Opinia nie może być pozytywna, jeżeli co najmniej 2 recenzje są negatywne.

Natomiast zgodnie z art. 221 ust. 12 PSWiN na podstawie uchwały, o której mowa w art. 221 ust. 10 PSWiN, podmiot habilitujący, w terminie miesiąca od dnia jej otrzymania, nadaje stopień doktora habilitowanego albo odmawia jego nadania. Podmiot habilitujący odmawia nadania stopnia w przypadku gdy ww. opinia jest negatywna.

Postępowanie w sprawie nadania Pani dr Annie Juchnowicz stopnia doktora habilitowanego sztuki w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie artystycznej: sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki wszczęto 10 marca 2025 r. (dzień dostarczenia dokumentacji do Rady Doskonałości Naukowej). We wniosku o przeprowadzenie postępowania Pani dr Anna Juchnowicz wskazała jako (cyt.) *osiągnięcie będące podstawą ubiegania się o nadania stopnia doktora habilitowanego sztuki* książki artystyczne w formie kodeksu: *Zabraniam kapitulacji, Dziennik z podróży do Włoch oraz w formie otwartej: ¡Pica!, In my cage I am free, Libro-Papalote i Lecimy do Afryki! Daleko, daleko...*

Rada Doskonałości Naukowej pismem z dnia 11 marca 2025 r. skierowanym do Rektora Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu zwróciła się z prośbą o przesłanie informacji o podjęciu się tego postępowania albo uchwały, o której mowa w art. 221 ust. 2 PSWiN, w przypadku podjęcia jej w terminie 4 tygodni od dnia doręczenia przedmiotowego wniosku do podmiotu habilitującego.

Rada Dyscypliny Artystycznej Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu podjęła w dniu 31 marca 2025 r. uchwałę o niewyrażeniu zgody na przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki Pani dr Anny Juchnowicz.

Rada Doskonałości Naukowej w dniu 14 kwietnia 2025 r., działając na podstawie art. 221 ust. 3 PSWiN poinformowała o wyznaczeniu Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach do przeprowadzenia przedmiotowego postępowania, informując jednocześnie, że wyznaczenie części składu komisji habilitacyjnej, nastąpi zgodnie z art. 221 ust. 4 PSWiN niezwłocznie po przeprowadzeniu procedury przewidzianej przepisami statutu Rady Doskonałości Naukowej. Do pisma (wpłynęło w dniu 15 kwietnia 2025 r.) załączyła dokumentację Pani dr Anny Juchnowicz w wersji elektronicznej oraz uchwałę Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu w sprawie odmowy wyrażenia zgody na przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego.

Rada Doskonałości Naukowej w Warszawie, pismem z dnia 6 maja 2025 r., poinformowała o wyznaczeniu w dniu 5 maja 2025 r. części składu komisji habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr Annie Juchnowicz w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie artystycznej: sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki:

- 1) prof. dr hab. Kamil Kuskowski (przewodniczący),
- 2) dr hab. Artur Chrzanowski (recenzent),
- 3) dr hab. Joanna Wowrzeczka (recenzent),
- 4) prof. dr hab. Magdalena Gryśka (recenzent)

Rada Dyscypliny Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach, działając na podstawie art. 221 ust. 5 PSWiN i § 3 ust. 8 uchwały powołała w dniu 6 czerwca 2025 komisję habilitacyjną w postępowaniu w sprawie nadania Pani dr Annie Juchnowicz z Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu stopnia doktora habilitowanego sztuki w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie artystycznej sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki, w skład której weszli:

I) członkowie wyznaczeni przez Radę Doskonałości Naukowej w Warszawie:

- 1) prof. dr hab. Kamil Kuskowski z Akademii Sztuki w Szczecinie (przewodniczący),
- 2) dr hab. Artur Chrzanowski z Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi (recenzent),
- 3) dr hab. Joanna Wowrzeczka z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (recenzent),
- 4) prof. dr hab. Magdalena Gryśka z Uniwersytetu Zielonogórskiego (recenzent)

II) członkowie wyznaczeni przez Radę Dyscypliny Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach:

- 5) prof. dr hab. Krzysztof Kochnowicz z Uniwersytetu Artystycznego im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu (recenzent),
- 6) dr hab. Agnieszka Małecka-Kwiatkowska z Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach (sekretarz),
- 7) prof. dr hab. Tomasz Bierkowski z Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach (członek).

W dniu 24 czerwca 2025 r. jeden z recenzentów (wyznaczony przez Akademię Sztuk Pięknych w Katowicach) prof. dr hab. Krzysztof Kochnowicz zrezygnował z pełnienia funkcji recenzenta (27 czerwca 2025 r. data wpływu pisma do Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach).

Rada Dyscypliny Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach działając na podstawie art. 221 ust. 5 ustawy PSWiN i § 3 ust. 8 i 14 załącznika nr 1 do uchwały, uchwaliła w dniu 10 lipca 2025 r. zmianę składu komisji habilitacyjnej polegającą na powołaniu recenzenta prof. dra hab. Sławomira Kosmyński z Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi w miejsce dotychczasowego recenzenta prof. dra hab. Krzysztofa Kochnowicza z Uniwersytetu Artystycznego im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu.

W dniu 29 października 2025 r. odbyło się posiedzenie komisji habilitacyjnej, w pełnym siedmioosobowym składzie. Komisja w głosowaniu jawnym jednogłośnie podjęła uchwałę zawierającą negatywną opinię w sprawie nadania Pani dr Annie Juchnowicz stopnia doktora habilitowanego sztuki w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie artystycznej sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki. Ww. uchwała wpłynęła do Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach w dniu 12 listopada 2025 r.

Komisja habilitacyjna stwierdziła, że Pani dr Anna Juchnowicz nie wykazała znaczącego wkładu w rozwój dyscypliny artystycznej sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki, a wskazane przez nią osiągnięcia nie mają charakteru profesjonalnego i badawczego. Podkreślono brak odpowiedzialności za podejmowane przez nią tematy oraz niespójność między deklaracjami artystycznymi a ich realizacją. Wzięto pod uwagę niski poziom ilustracji, braki warsztatowe w zakresie typografii czy składu książki. Zdaniem komisji dorobek artystyczno-projektowy kandydatki nie wnosi znaczącego wkładu w rozwój dyscypliny. Komisja dostrzegła braki w przedstawionym do oceny materiale w udokumentowaniu dowodów na znaczący odbiór dzieł Pani dr Anny Juchnowicz w środowisku artystycznym. Komisja podkreśliła, iż prace były prezentowane głównie w miejscach o niewielkiej randze, zwłaszcza te odnoszące się do aktywności naukowej czy artystycznej, które powinny być realizowane zagranicą.

W konsekwencji komisja habilitacyjna w uzasadnieniu uchwały stwierdziła, że Pani dr Anna Juchnowicz nie spełnia wymogów ustawowych, o których mowa w art. 219 PSWiN (odnoszących się do przedstawionego dorobku oraz istotnej aktywności artystycznej, w tym zagranicznej).

Ostatecznie po przeanalizowaniu treści wszystkich recenzji oraz w wyniku przeprowadzonej dyskusji wszystkich członków komisji mając na uwadze przepis art. 221 ust. 10 PSWiN stanowiący o tym, że opinia nie może być pozytywna, jeżeli co najmniej 2 recenzje są negatywne komisja habilitacyjna podjęła jednogłośnie uchwałę z opinia negatywną.

Wszystkie materiały z posiedzenia komisji habilitacyjnej zostały, w zgodzie z obowiązującymi przepisami, udostępnione członkom Rady Dyscypliny Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach. Ponadto wszystkie cztery recenzje w tym postępowaniu oraz uchwała komisji habilitacyjnej opublikowane zostały w biuletynie informacji publicznej na stronie przedmiotowej Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach.

W dniu 11 grudnia 2025 r. odbyło się posiedzenie Rady Dyscypliny Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach, na które zgodnie z § 9 ust. 5 została zaproszona sekretarz komisji habilitacyjnej w przedmiotowym postępowaniu, Pani dr hab. Agnieszka Małecka-Kwiatkowska (bez prawa do głosowania).

Rada Dyscypliny, po zapoznaniu się z pełną dokumentacją sprawy, w szczególności z treścią wszystkich recenzji, uchwałą komisji habilitacyjnej i pozostałymi dokumentami z posiedzenia komisji, po wysłuchaniu zreferowania przez sekretarz komisji przebiegu postępowania przed komisją habilitacyjną oraz po przeprowadzonej dyskusji poddała pod głosowanie uchwałę o odmowie nadania Pani dr Annie Juchnowicz stopnia doktora habilitowanego sztuki, mając za podstawę negatywną opinię komisji habilitacyjnej.

W głosowaniu tajnym, w trybie bezwzględnej większości oddanych głosów, nad odmową nadania Pani dr Annie Juchnowicz stopnia doktora habilitowanego sztuki, na 12 uprawnionych do głosowania członków Rady Dyscypliny głosowało 10 osób. Wszystkie głosy były ważne. Za odmową nadania stopnia doktora habilitowanego sztuki głosowało 10 osób, przeciw odmowie oddano 0 głosów, 0 osób wstrzymało się od głosu).

Członkowie Rady Dyscypliny mieli dostęp do akt sprawy i dysponowali zarówno dokumentacją wniosku habilitacyjnego, recenzjami jak i dokumentacją wytworzoną przez komisję habilitacyjną.

Dwie spośród czterech przedstawionych w postępowaniu recenzji zawierały negatywną konkluzję, a dwie konkluzję pozytywną. Rada Dyscypliny dostrzegła, że nawet autorzy recenzji z pozytywną konkluzją wyrażali wątpliwości co do spełnienia niektórych ustawowych wymogów stawianych kandydatom do stopnia doktora habilitowanego sztuki.

Dr hab. Joanna Wowrzeczka pomimo pozytywnej konkluzji recenzji, miała liczne zastrzeżenia, głównie dotyczące braku krytycznej refleksji odpowiedzialności Pani dr Anny Juchnowicz za podejmowane tematy. Stwierdziła, że twórczość kandydatki do stopnia doktora habilitowanego jest niespójna w tym sensie, iż pomimo deklaracji pewnych intencji nie realizuje ich następnie we wskazanych do oceny dziełach.

Dr hab. Artur Chrzanowski jest autorem pozytywnej recenzji, w której docenia zwłaszcza społeczne zaangażowanie Pani dr Anny Juchnowicz oraz edukacyjny potencjał jej prac. Rada Dyscypliny jest zdania, że w sytuacji rzetelnej i szczegółowej dyskusji oraz pogłębionej analizy podczas posiedzenia komisji habilitacyjnej, pomimo ograniczeń ustawowych (wymóg podjęcia negatywnej uchwały), przebieg posiedzenia może wpłynąć na ostateczną decyzję poszczególnych członków komisji, w tym recenzentów. Podczas dyskusji na posiedzeniu komisji habilitacyjnej recenzent podzielił opinię większości członków komisji, że twórczość Pani dr Anny Juchnowicz nie wnosi nowej jakości, tym samym nie spełnia w wystarczającym stopniu kryteriów stawianych w postępowaniu habilitacyjnym.

Prof. dr hab. Sławomir Kosmyńka podkreślił brak erudycji kandydatki do stopnia doktora habilitowanego sztuki. Wskazał na niski poziom warsztatowy (ilustracje, błędy w składzie tekstu, błędy typograficzne). Docenił aktywność kuratorską, popularyzatorską oraz wystawienniczą Pani dr Anny Juchnowicz a także doświadczenie intrologatorskie. Stwierdził jednak, że przedstawiony dorobek artystyczny Pani dr Anny Juchnowicz nie pozwala na uznanie go za znaczący w rozwój dyscypliny sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

Prof. dr hab. Magdalena Gryśka podkreśliła, iż wiele z wymienionych w dorobku osiągnięć Pani dr Anny Juchnowicz to udział w mało prestiżowych konkursach, a prace często były prezentowane w miejscach bez znaczenia dla obiegu sztuki. Uważa, iż przyznanie jej stopnia doktora habilitowanego sztuki byłoby „przedwczesne”.

Rada Dyscypliny Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach podzieliła stanowisko komisji habilitacyjnej zawarte w uchwale z dnia 29 października 2025 r. oraz krytyczne uwagi recenzentów, uwzględniając również to, że zgodnie z art. 221 ust 12 zdanie drugie PSWiN, podmiot habilitujący odmawia nadania stopnia, w przypadku gdy opinia komisji habilitacyjnej jest negatywna. Uznała że przedstawiony do oceny dorobek artystyczny Pani dr Anny Juchnowicz i jej aktywność artystyczna, w tym zagraniczna nie są wystarczające do nadania jej stopnia doktora habilitowanego sztuki w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie artystycznej: sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki. Dlatego zadecydowano jak w sentencji.

§2

Niniejsza decyzja jest nieostateczna. Zgodnie z art. 224 ust. 1 w zw. z art. 193 ust. 1 i 2 PSWiN od decyzji tej przysługuje prawo wniesienia odwołania do Rady Doskonałości Naukowej, w terminie 30 dni od dnia jej dostarczenia, za pośrednictwem Rady Dyscypliny Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach.



PRZEWODNICZĄCY
RADY DISCYPLINY
PROF. DR HAB. ANTONI CYGAN